

Kåfjord kommune
postmottak@kafjord.kommune.no

UTTALELSE – SØKNAD OM DISPENSASJON FRA KYSTSONEPLAN FOR ETABLERING AV NY AKVAKULTURLOKALITET VED YSTEBY – KÅFJORD KOMMUNE

Bakgrunn

Vi viser til dispensasjonssøknad fra Lerøy Aurora AS for etablering av ny havbrukslokalitet ved Ysteby i Kåfjord kommune. Lerøy Aurora AS søker om midlertidig dispensasjon fra kystsonenplanen ettersom det omsøkte arealet er avsatt til fiske og bruk og vern av sjø. Norges Kystfiskarlag vil med henvisning til fiskeriaktiviteten i området fraråde å innvilge dispensasjonssøknaden.

Kystnær fiskeriaktivitet

Norges Kystfiskarlag mener at det ikke kan tillates oppdrett i det omsøkte området. Området er et viktig fiskeriområde for lokal- og fremmedflåte, og ligger innenfor både registrerte fiskeplasser og registrert rekefelt. Tiltaket vil komme i direkte konflikt med fiskeriaktivitet ettersom det drives et aktivt garnfiske i området, spesielt på høsten etter sei og hyse. Den omsøkte lokaliteten ligger også i umiddelbar nærhet til et rekefelt hvor det drives et aktivt reketrålfiske. Videre er det flere gyte- og oppvekstområder for ulike arter i området, samt flere viktige fiskefelt for kystfiskeflåten.

Norges Kystfiskarlag ønsker å påpeke at kartlegging av fiskeridata, utenom enkelte rekefelt, ikke har blitt oppdatert siden 2004. Videre er det per i dag ikke krav om rapportering av faststående bruk innenfor grunnlinjen (jf. Utøvelsesforskriften § 30), og fartøy under 15 meter er ikke pålagt sporing (ERS eller AIS). Tas disse forholdene i betraktning må man legge til grunn at faktisk fiskeriaktivitet i virkeligheten er langt større enn kartdata viser. Det bør understrekes at det ikke er lov å fiske nærmere enn 100 meter, eller ferdes nærmere enn 20 meter fra et oppdrettsanleggs ytterpunkter. Det reelle arealbeslaget for yrkesfiskerne blir derfor større enn kun arealet av selve anlegget.

Miljøpåvirkning

I januar 2021 utga Fiskeridirektoratet en evalueringsrapport om legemiddelbruk¹, etter en tilsynskampanje i 2020, og avdekket relativt stort antall avvik med 7 tilfeller (av 22 tilsyn) med klare brudd på forbudet om å slippe ut legemiddel nærmere enn 500 meter fra rekefelt. I BarentsWatch Fiskehelse kan man filtrere ut lokaliteter som ligger inntil 1000 meter fra rekefelt. For produksjonsområde Kvaløya til Loppa er 9 av 56 lokaliteter nærmere enn 1000 meter fra rekefelt. 6 lokaliteter ligger nærmere enn 500 m fra et rekefelt eller gytefelt for torsk, herunder lokalitet Gourtesjouka som ligger ca 6 km unna den omsøkte lokaliteten i Ystebø. Det rapporteres stadig nye funn om mulige skader fra legemidler på skalldyr. Å tillate nye lokaliteter inntil rekefelt, spesielt slike som er i aktiv drift og svært viktig for fiskernes driftsgrunnlag, er ikke tilrådelig.

Vilkår for dispensasjon

Det omsøkte arealet er i den interkommunale kystsoneplanen avsatt til fiske og bruk og vern av sjø. I planens bestemmelser gis det blant annet følgende føringer for områder avsatt til dette formål:

Kap. 3.5

3.5.1 Bruk og vern av sjø og vassdrag med tilhørende strandsone V.

a) Områder som på plankartet er merket med V, er flerbruksområder for sjø og vassdrag uten spesifisert underformål. Tiltak eller inngrep som er i konflikt med natur, friluftsliv, ferdsel eller fiske er ikke tillatt.

3.5.3 Fiske – FP/FA

d) Tiltak som kan hindre fisket, skal ikke tillates på eller i nærheten av områdene.

Vi viser videre til plan- og bygningslovens føringer for dispensasjon i § 19-2, 2. ledd og 3. ledd:

«Dispensasjon kan ikke gis dersom hensynene bak bestemmelsen det dispenseres fra, eller hensynene i lovens formålsbestemmelse, blir vesentlig tilsidesatt. I tillegg må fordelene ved å gi dispensasjon være klart større enn ulempene etter en samlet vurdering.....».

«Ved dispensasjon fra loven og forskriften til loven skal det legges særlig vekt på dispensasjonens konsekvenser for helse, miljø, jordvern, sikkerhet og tilgjengelighet».

I plan- og bygningslovens § 19 – 2, 4 ledd heter det videre:

«Ved vurderingen av om det skal gis dispensasjon fra planer skal statlige og regionale rammer og mål tillegges særlig vekt. Kommunen bør heller ikke dispensere fra planer,

¹ Tilsyn 2020 – Miljøpåverknad frå legemiddel – Utdrag av evalueringsrapport
<https://www.fiskeridir.no/Akvakultur/Dokumenter/Rapporter/tilsyn-2020-miljopaverknad-fra-legemiddel-utdrag-av-evalueringsrapport>

lovens bestemmelser om planer og forbudet i § 1-8 når en direkte berørt statlig eller regional myndighet har uttalt seg negativt om dispensasjonssøknaden».

Ettersom etablering av et akvakulturanlegg på den aktuelle lokaliteten nødvendigvis vil fortrenge de lokale fiskernes mulighet til yrkesutøvelse mener Norges Kystfiskarlag at vilkårene for dispensasjon fra kystsoneplanen ikke foreligger. Det vises også til at Fiskeridirektoratet har levert innsigelser til etablering av oppdrettsvirksomhet på lokaliteten i Ysteby da planforslaget til kystsoneplanen var på høring.

Norges Kystfiskarlag ser dessverre en tydelig tendens til at fiskere til stadighet fortrenkes og taper fiskefelt i konkurranse med annen næringsvirksomhet, især oppdrett. Dispensasjon fra kommuneplanens areal kan kun gis i spesielle tilfeller hvor det ikke foreligger konflikter med andre interesser og hvor hensikten med planformålet ikke blir tilsidesatt. Søknad om akvakulturlokalitet ved Ysteby må derfor avslås.

Med vennlig hilsen
NORGES KYSTFISKARLAG

Hanna Arctander
rådgiver

Brevet er godkjent elektronisk og sendes uten underskrift.

Kopi:

Statsforvalteren i Troms og Finnmark